NARODOWY
BANK POLSKI

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

IV kwartał 2026 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

IV kwartał 2026 r.

Departament Stabilności Finansowej
Warszawa, październik 2026 r.

Podsumowanie wyników ankiety

Wyniki ankiety wskazują, że w III kwartale 2026 r. doszło do istotnych zmian na rynku kredytowym. *Banki zaostrzyły kryteria udzielania kredytów dla gospodarstw domowych, szczególnie przy kredytach konsumpcyjnych. Kontynuowały natomiast łagodzenie kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, głównie pod wpływem wzrastającej presji konkurencyjnej. Banki zaobserwowały znaczny wzrost popytu na kredyty dla przedsiębiorstw i mniejszy na kredyty na kredyty konsumpcyjne dla gospodarstw domowych. Jednocześnie, pierwszy raz od trzech kwartałów zmniejszył się popyt na kredyty mieszkaniowe.*

W IV kwartale 2026 r. banki nie zamierzają dokonywać dużych zmian w polityce kredytowej. Oczekują wzrostu popytu na kredyty dla przedsiębiorstw oraz na kredyty konsumpcyjne. Spodziewają się również kontynuacji spadku kredytu na kredyty mieszkaniowe.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: łagodzenie kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw pod wpływem presji konkurencyjnej ze strony innych banków; złagodzenie większości warunków kredytowych, m.in. obniżenie marży kredytowej, zmniejszenie pozaodsetkowych kosztów kredytu i wymagań co do zabezpieczenia kredytów.

Popyt na kredyt: wyraźny wzrost popytu m.in. w wyniku zwiększenia zapotrzebowania na finansowanie zapasów oraz kapitału obrotowego i środków trwałych (inwestycji).

Oczekiwania na IV kwartał 2026 r.: kontynuacja nieznacznego łagodzenia polityki kredytowej wobec przedsiębiorstw; wzrost popytu na zarówno kredyty ze strony dużych przedsiębiorstw, jak i ze strony sektora MSP.

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów udzielania kredytów motywowane różnymi czynnikami nieobjętymi ankietą; jednoczesne zmniejszenie marży kredytowej.

Popyt na kredyt: spadek popytu pod wpływem wzrostu wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania, zwłaszcza kredytów z innych banków oraz oszczędności gospodarstw domowych.

Oczekiwania na IV kwartał 2026 r.: utrzymanie polityki kredytowej i spadek popytu.

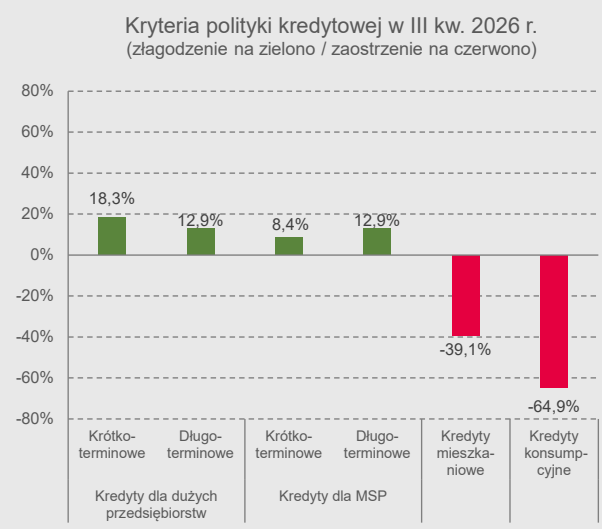
Kredyty konsumpcyjne

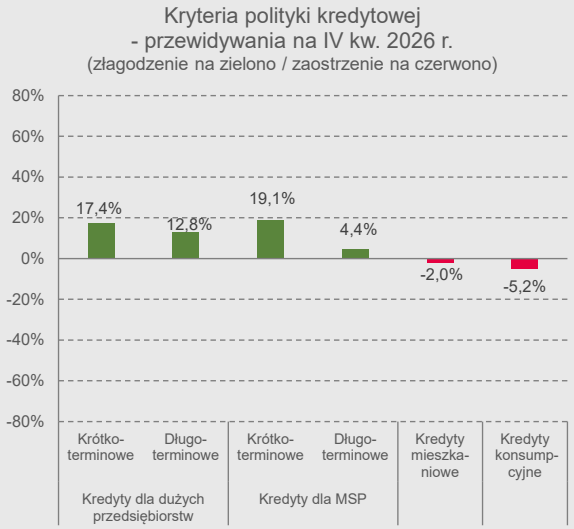
Polityka kredytowa: wyraźne zaostrzenie kryteriów oraz warunków udzielania kredytów (m.in. zmniejszenie maksymalnej kwoty kredytu, zwiększenie marży kredytowej dla kredytów obarczonych większym ryzykiem).

Popyt na kredyt: wzrost popytu m.in. w wyniku zwiększenia zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku; skala wzrostu znacznie niższa niż w poprzednich kwartałach

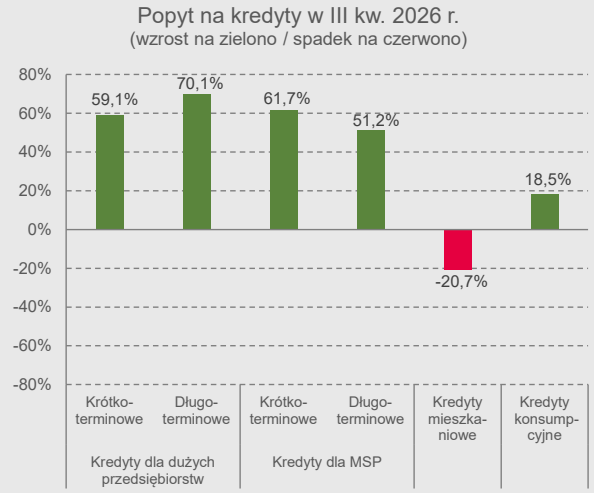
Oczekiwania na IV kwartał 2026 r.: utrzymanie polityki kredytowej i wzrost popytu.

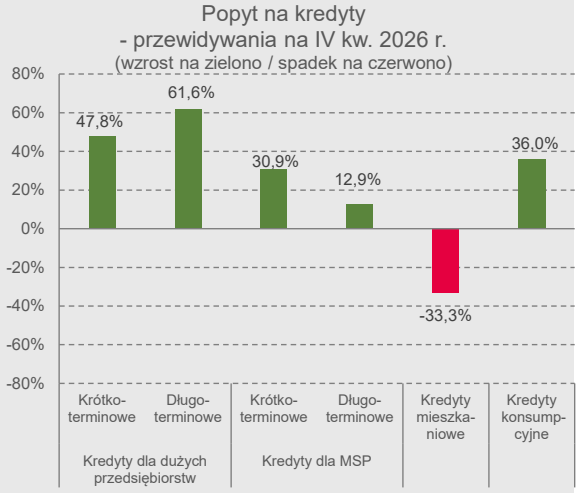
Kryteria polityki kredytowej

Popyt na kredyty

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów obejmują parametry umowy kredytu, w tym marżę odsetkową, pozaodsetkowe koszty kredytu, wymagane zabezpieczenia, a także określane przez bank limity, takie jak maksymalna kwota kredytu i maksymalny okres kredytowania.

Niniejsza edycja raportu przedstawia tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w III kwartale 2026 r., a także przewidywania banków na IV kwartał 2026 r.

Ankieta została przeprowadzona na początku października 2026 r. wśród 23 banków, których łączny udział w portfelu należności sektora bankowego od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych wynosi około 90%. Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

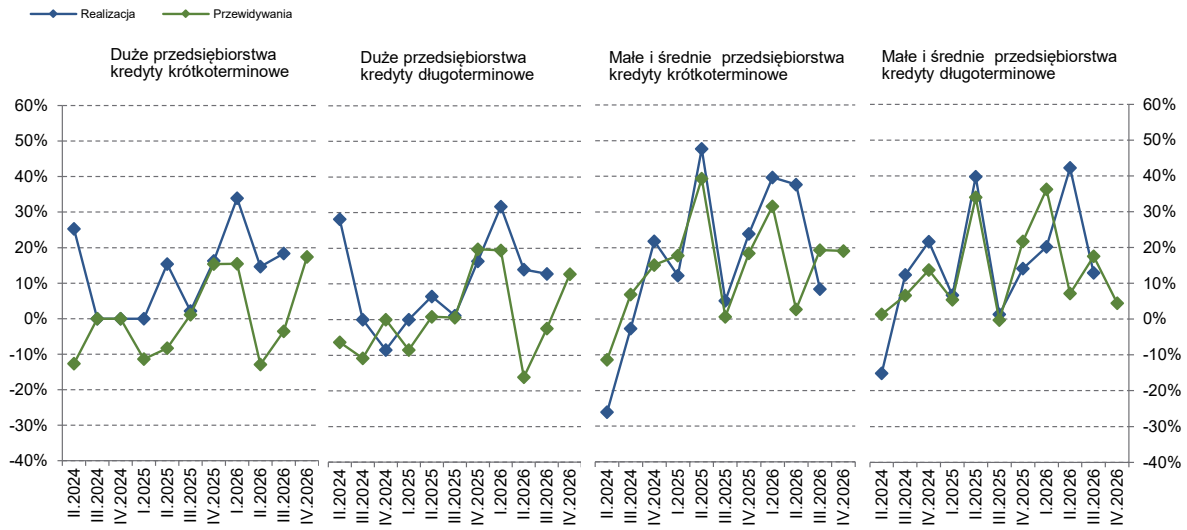
Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi, a następnie procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Dodatkowo publikowana jest alternatywna miara odpowiedzi banków w postaci „wskaźnika rozproszenia", definiowanego jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%" dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny" i wagą „50%" dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny". Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto. Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków" należy więc rozumieć jako „ważona udziałami w rynku większość banków". Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Wartości miar procenta netto i wskaźnika rozproszenia dotyczących poszczególnych pytań zamieszczone są na stronie internetowej NBP w osobnych plikach możliwych do pobrania.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W III kwartale 2026 r. banki ponownie złagodziły kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (procent netto dla kredytów krótko- i długoterminowych odpowiednio: 18% i 13% w przypadku dużych przedsiębiorstw oraz 8% i 13% dla sektora MSP, zob. wykres 1).

Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

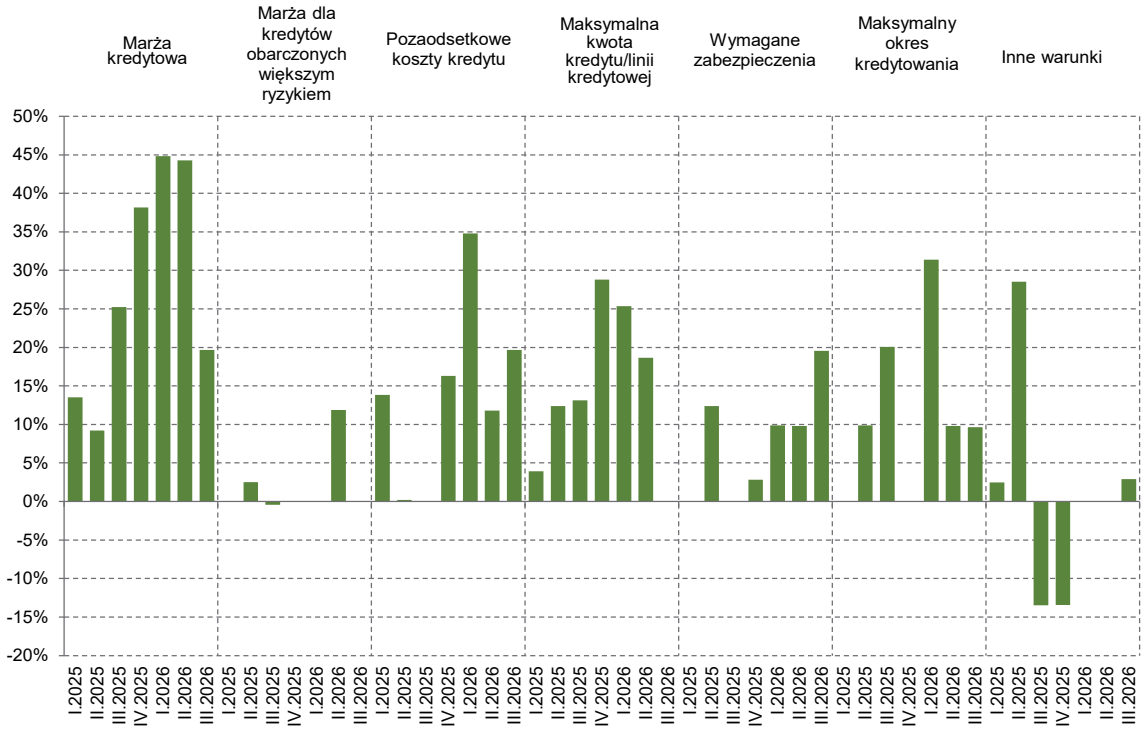

Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto.* Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

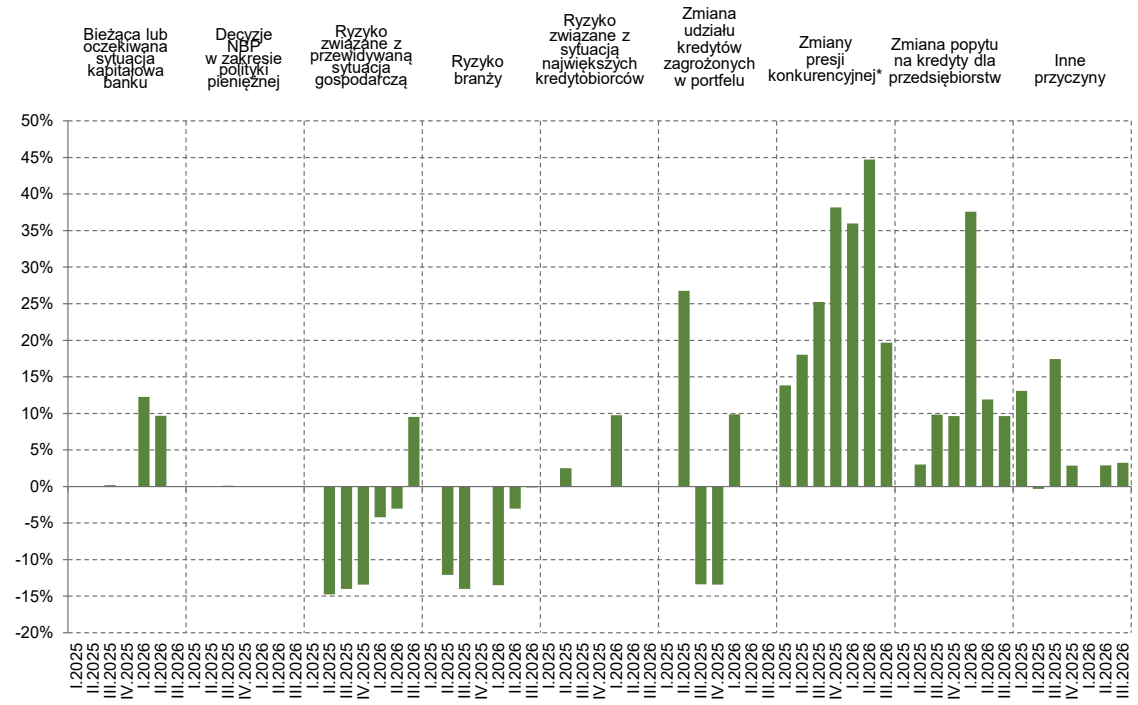
Ankietowane banki złagodziły wszystkie wymienione w ankiecie warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, **w tym obniżyły marżę kredytową** (procent netto odpowiednio: 20%, zob. wykres 2), a także zmniejszyły pozaodsetkowe koszty kredytu i wymagania co do zabezpieczenia kredytów (procent netto w obu przypadkach 20%) oraz wydłużyły maksymalny okres kredytowania (procent netto 10%).

Za czynniki sprzyjające łagodzeniu polityki kredytowej banki uznały głównie wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków (procent netto 20%, zob. wykres 3). Na łagodzenie polityki kredytowej w niewielkim stopniu wpłynęły również zmiany popytu na kredyty dla przedsiębiorstw i zmiany poziomu ryzyka związanego z przewidywaną sytuacją gospodarczą (procent netto w obu przypadkach 10%).

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

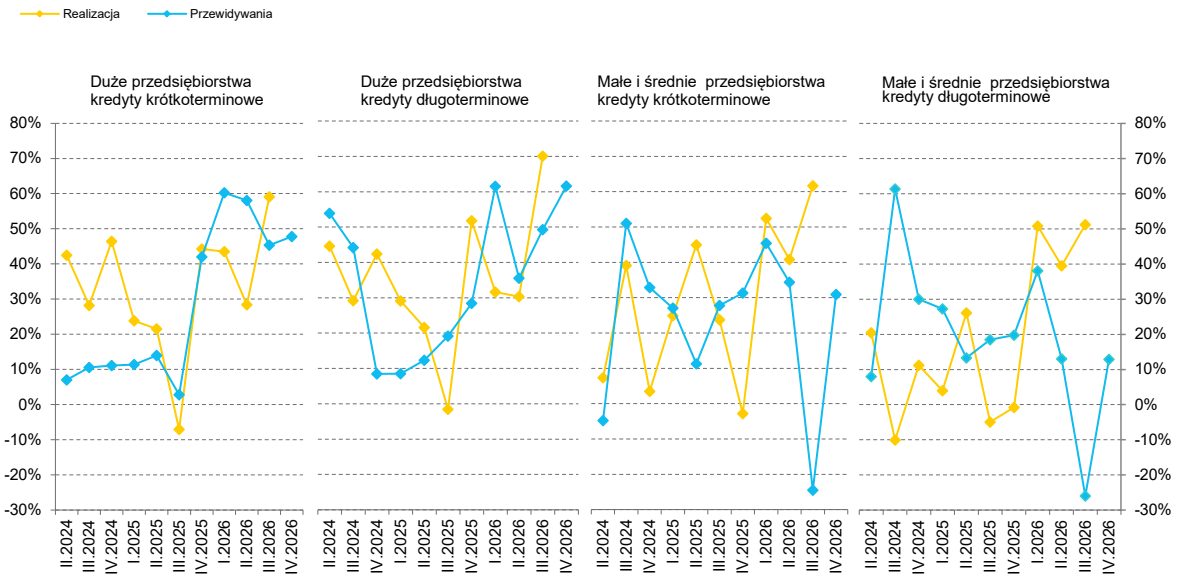
Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

W III kwartale 2026 r. banki zanotowały wyraźny wzrost popytu na kredyty zarówno ze strony dużych przedsiębiorstw (procent netto: 59% dla kredytów krótkoterminowych i 70% dla długoterminowych; zob. wykres 4), **jak i MSP** (procent netto odpowiednio: 62% i 51%).

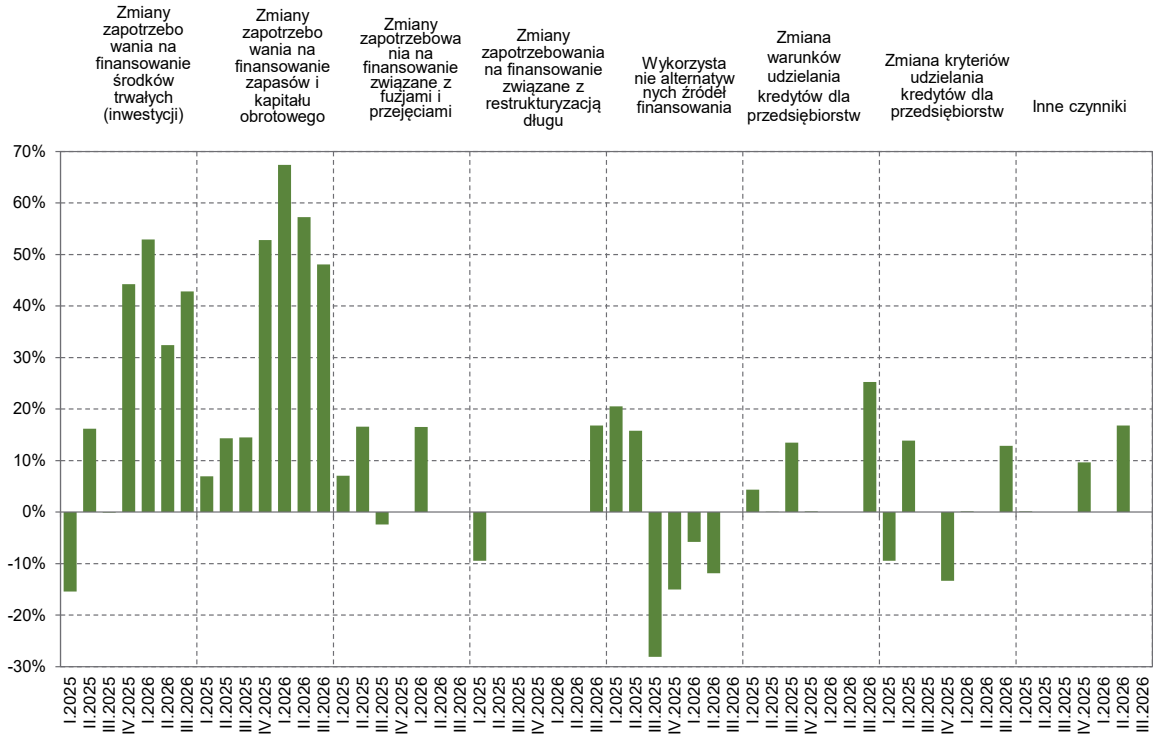
Wykres 4. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

Za główne przyczyny wzrostu popytu banki uznały wzrost zapotrzebowania przedsiębiorstw na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego, środków trwałych (inwestycji) oraz związane z restrukturyzacją długu (procent netto odpowiednio: 48%, 43% i 17%, zob. wykres 5). Ponadto w opinii ankietowanych instytucji na wzrost popytu wpłynęły także zmiany warunków i kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (procent netto odpowiednio: 25% i 13%).

W IV kwartale 2026 r. banki zamierzają złagodzić politykę kredytową wobec zarówno dużych przedsiębiorstw, jak i w przypadku sektora MSP (kredyty krótkoterminowe odpowiednio 17% i 19% i długoterminowe odpowiednio: 13% i 4%, zob. wykres 1). **Banki oczekują dalszego, choć o mniejszej skali, wzrostu popytu na kredyt ze strony dużych przedsiębiorstw** (kredyty krótkoterminowe i długoterminowe odpowiednio: 48% i 62%, zob. wykres 4) **i sektora MSP** (procent netto odpowiednio: 31% i 13%).

Wykres 5. Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw

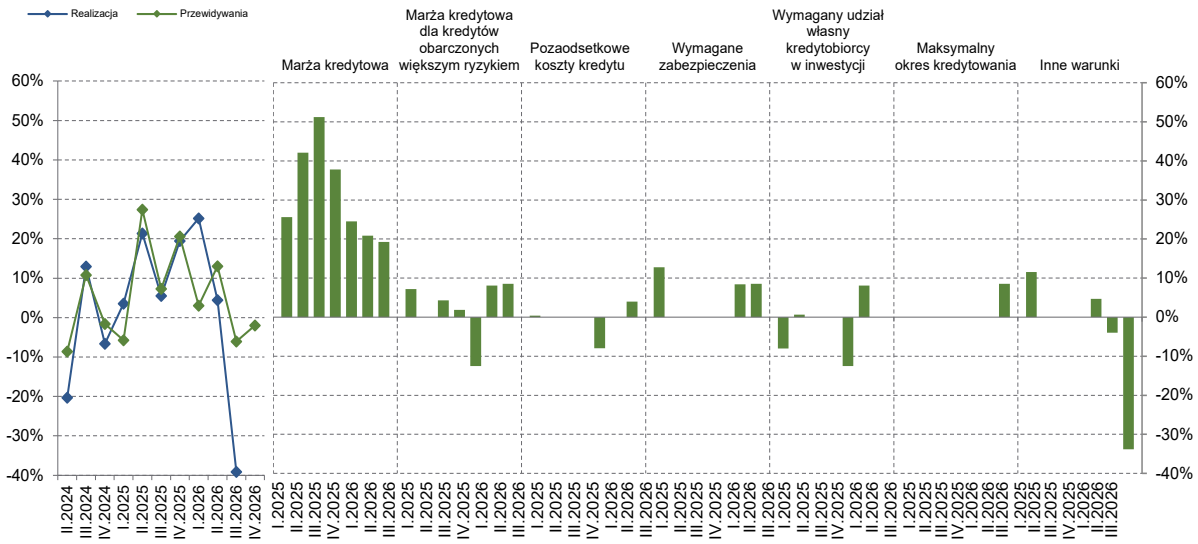
* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: środków własnych, kredytów z innych banków, kredytów z niebankowych instytucji finansowych, emisji papierów dłużnych i emisji akcji. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

W III kwartale 2026 r. banki zaostrzyły kryteria kredytowe (procent netto: -39%, zob. wykres 6) **– pierwszy raz od siedmiu kwartałów Jednocześnie kontynuowały łagodzenie części warunków[1]. udzielania kredytów, w tym przede wszystkim obniżały marżę kredytową, także dla kredytów obarczonych większym ryzykiem** (procent netto odpowiednio: 19% i 9%). Skala redukcji marż stopniowo się jednak zmniejsza od połowy 2025 r. W kierunku łagodzenia warunków działało ponadto zmniejszenie wymaganych zabezpieczeń, a także wydłużenie maksymalnego okresu kredytowania (procent netto w obu przypadkach 9%).

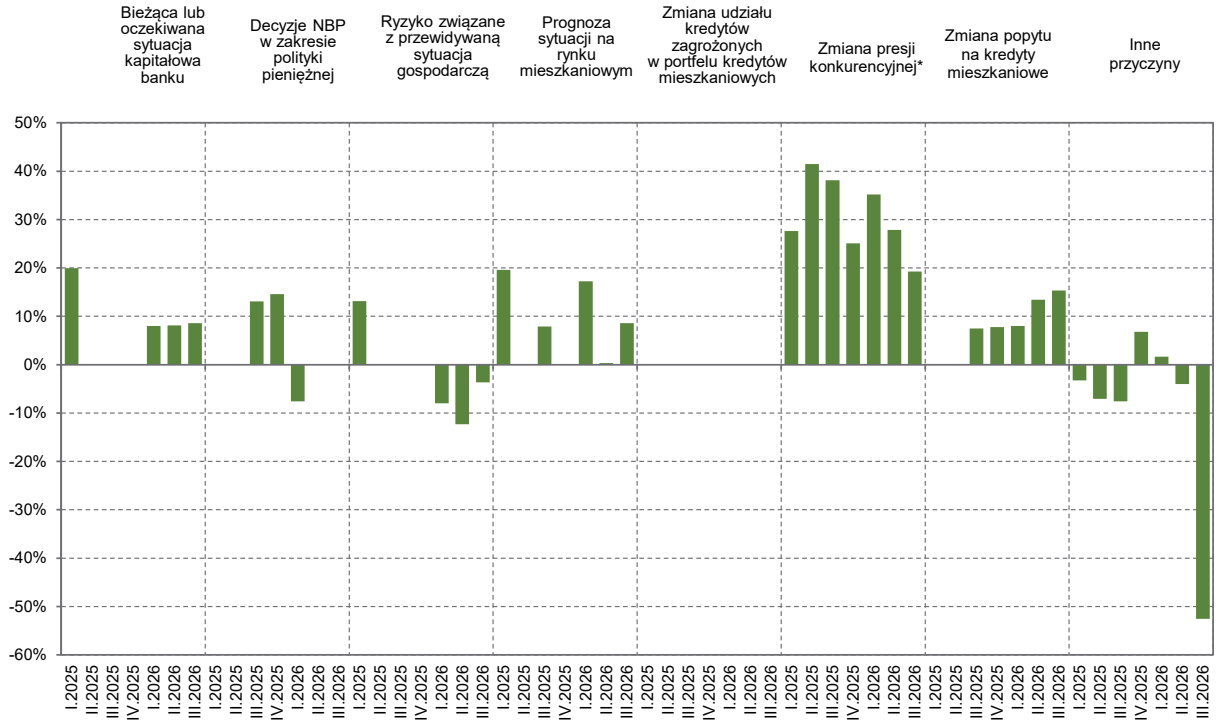
Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

Do zaostrzenia polityki kredytowej motywowały banki przede wszystkim **czynniki nieobjęte ankietą** (procent netto -53%) m.in. zmiany kryteriów uznawania dochodu z tytułu np. 800+. Do czynników wpływających na łagodzenie polityki kredytowej ankietowane banki zaliczyły przede wszystkim **wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków uniwersalnych** (procent netto 19%, zob. wykres 7), a także zauważoną przez część banków **zmianę popytu na kredyty mieszkaniowe** (procent netto 15%).

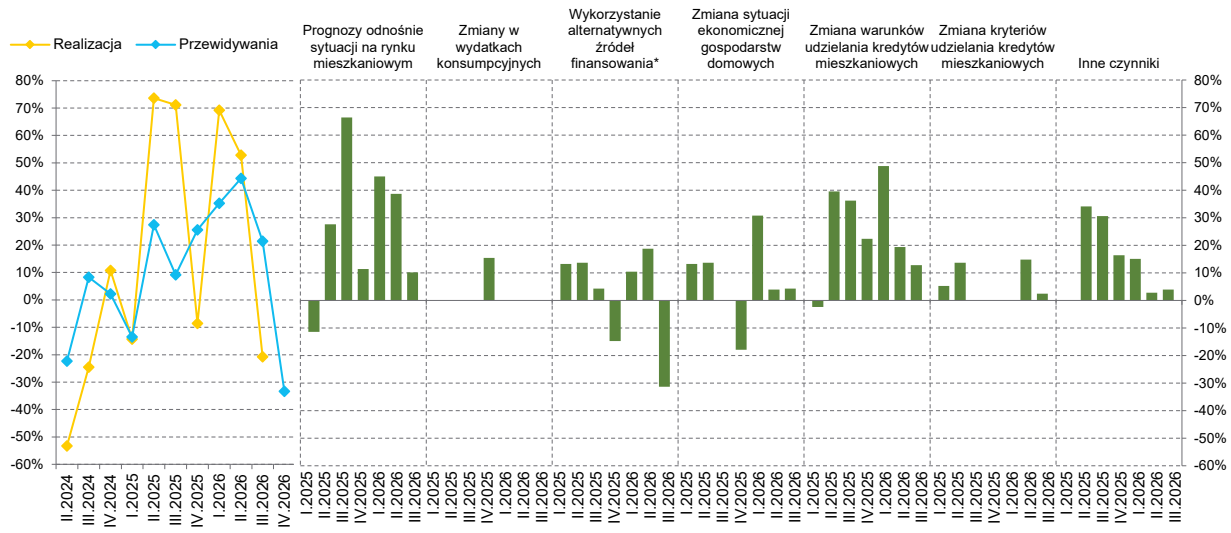
[1] Część banków omyłkowo wskazało na zaostrzenie kryteriów kredytowych jako warunków nieobjętych ankietą (”Inne warunki”).

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków uniwersalnych, innych banków hipotecznych oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: kredytów z innych banków, oszczędności gospodarstw domowych oraz innych źródeł finansowania. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

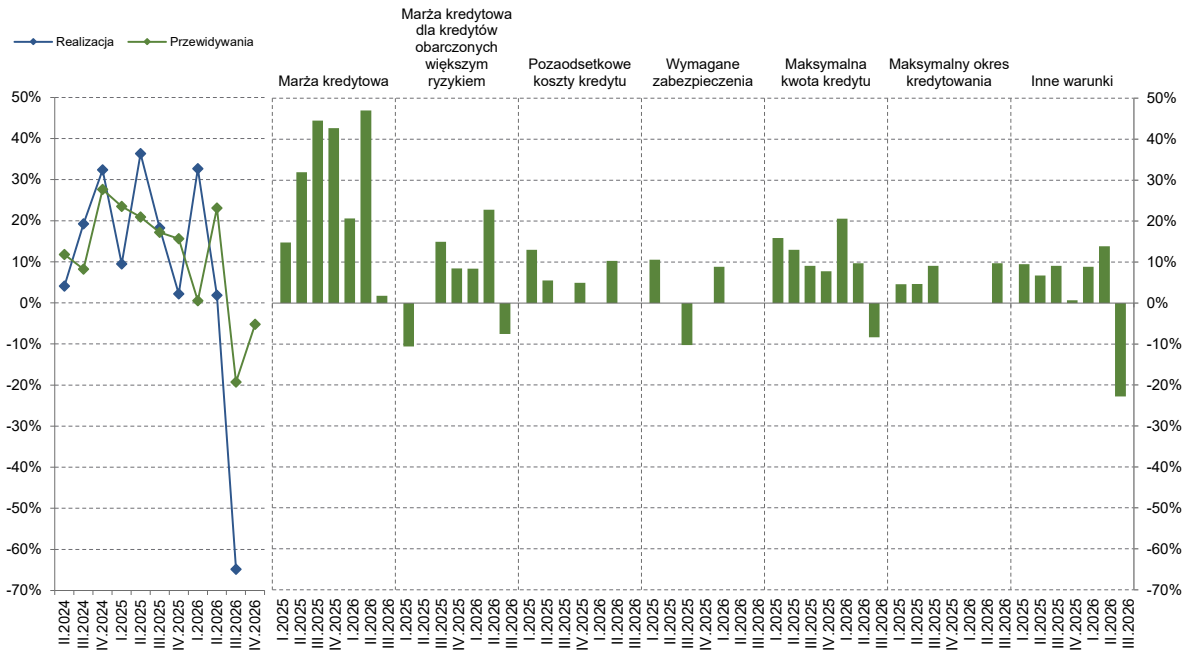
W III kwartale 2026 r. większość banków odnotowało spadek popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto: -21%, zob. wykres 8). Za główną przyczynę spadku popytu banki uznały **wzrost wykorzystywania alternatywnych źródeł finansowania, zwłaszcza kredytów z innych banków** (procent netto -31%), a także **oszczędności gospodarstw domowych i innych źródeł finansowania** (procent netto w obu przypadkach -12%). Część banków, która odnotowała **wzrost popytu, wskazała, że na popyt wpłynęły prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym** (procent netto: 10%), oraz **dotychczasowe złagodzenie warunków** udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto 13%, zob. wykres 8).

W IV kwartale 2026 r. banki zamierzają utrzymać kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: -2%, zob. wykres 6) **i oczekują spadku popytu na te kredyty** (procent netto: -33%, zob. wykres 8).

Kredyty konsumpcyjne

W III kwartale 2026 r. banki wyraźnie zaostrzyły kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: -65%, zob. wykres 9) – po raz pierwszy od 10 kwartałów. Banki zaostrzyły także, choć w znacznie mniejszym stopniu, niektóre z warunków kredytowania: **maksymalną kwotę kredytu** oraz **marżę kredytową dla kredytów obarczonych większym ryzykiem** (procent netto w obu przypadkach -8%).

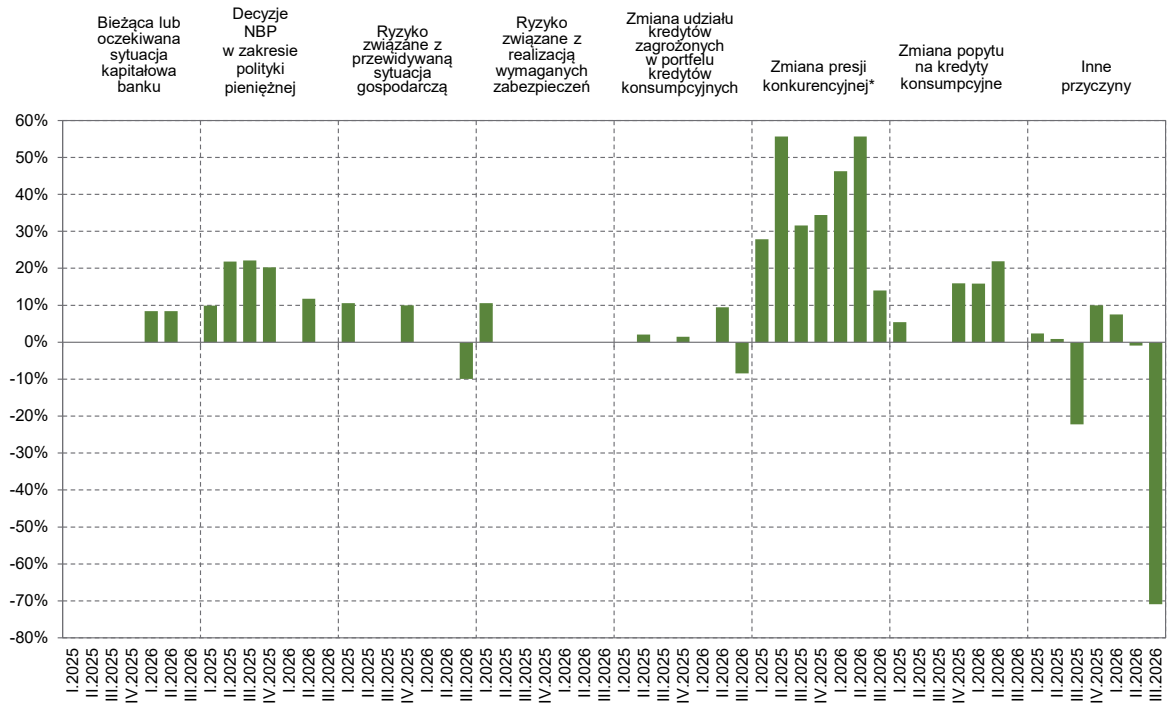
Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

W opinii ankietowanych banków **do zaostrzenia polityki kredytowej przyczyniał się głównie inne czynniki niewyszczególnione w ankiecie** (procent netto -71%**,** zob. wykres 10**)** m.in. zalecenia nadzorcze i decyzje biznesowe, **oraz w mniejszym stopniu wzrost ryzyka związanego z przewidywaną sytuacją gospodarczą i wzrost udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów konsumpcyjnych** (procent netto

-10% i -8%**,** zob. wykres 10**). Wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków** (procent netto 14%, zob. wykres 10), skłonił cześć banków do złagodzenia polityki kredytowej w zakresie kredytów konsumpcyjnych.

Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

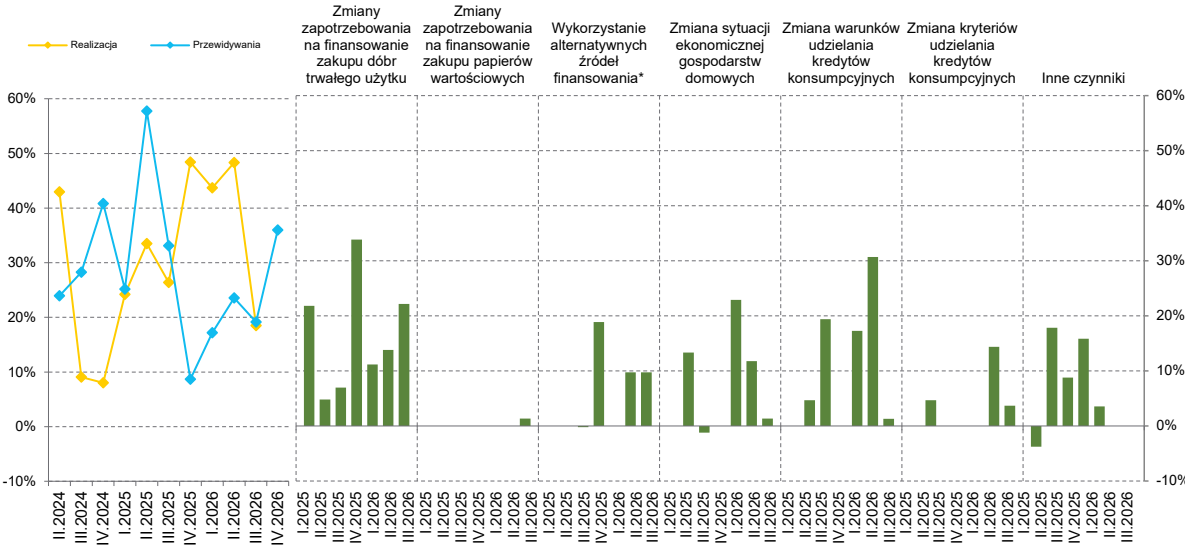

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

W III kwartale 2026 r. banki ponownie odczuły wzrost popytu na kredyty konsumpcyjne (procent netto: 19%, zob. wykres 11), **ale wskazania były znacznie niższe niż w ostatnich kwartałach.** W opinii banków popyt wynikał głównie z**e wzrostu zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku** (procent netto 22%). Za przyczyny wzrostu popytu banki uznały także **spadek wykorzystywania alternatywnych źródeł finansowania zwłaszcza kredytów z innych banków** (procent netto 10%).

W III kwartale 2026 r. banki zamierzają utrzymać kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: -5%, zob. wykres 9) **i oczekują dalszego wzrostu popytu** (procent netto: 36%, zob. wykres 11).

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: środków własnych, kredytów z innych banków, kredytów z niebankowych instytucji finansowych, emisji papierów dłużnych i emisji akcji. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie[3].

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 23 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.
Źródło: NBP.

[3] Ważenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia", Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom na *wszystkie pytania* przypisywana jest zatem waga będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta[4].

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian, oraz wskaźnik rozproszenia, definiowany jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%" dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny" i wagą „50%" dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny". Wielkości te pokazują zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzono" i „nieznacznie złagodzono" a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzono" i „nieznacznie zaostrzono". Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzono" i „nieznacznie złagodzono" a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzono" i „nieznacznie zaostrzono". Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej" i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej" a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej" i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej". Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie" i „wzrósł nieznacznie" a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie" i „zmniejszył się nieznacznie". Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu" i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu" a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu" i „nieznaczny wpływ na spadek popytu". Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona" i „zostanie nieznacznie złagodzona" a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona" i „zostanie nieznacznie zaostrzona". Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie" i „wzrośnie nieznacznie" a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie" i „zmniejszy się nieznacznie". Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

[4] W momencie opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na około trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

